

ÍNDEX

DADES PERSONALS

CURRÍCULUM VITAE

1. Títols acadèmics
2. Idiomes d'interès científic
- 3 Docència exercida
4. Projectes d'investigació subvencionats
5. Estades d'investigació a l'estranger
6. Publicacions -llibres-
7. Publicacions -articles, traduccions, recensions-
8. Conferències, seminaris, cursos impartits
9. Altres treballs
10. Altres mèrits o aclariments

DADES PERSONALS

DAVID FELIP i SABORIT

Nascut a Granollers (Vallès Or.) l'11 de novembre de 1963.

Professor Titular d' Universitat (Resolució de la Universitat Pompeu Fabra del 26 de juliol del 2000; DOG núm. 3202 de 10-8-2000 i BOE núm. 29570 de 19-8-2000). Àrea de Dret Penal. Facultat de Dret.

Universitat Pompeu Fabra. Ramon Trias Fargas, 25-27. 08005 Barcelona.

Tel: 93 542 18 65 – 93 542 16 02

Fax: 93 542 17 19

Correu electrònic: david.felip@upf.edu

Pàgina web: www.upf.es/dret/

CURRÍCULUM VITAE

1.- Títols acadèmics.

- Llicenciat en dret el 1986 per la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Doctor en dret el 1998 per la Universitat Pompeu Fabra. Títol tesi doctoral: *La delimitación del conocimiento de la antijuricidad. Una aportación al estudio del error de prohibición.* Director: Prof. Dr. Jesús María Silva Sánchez.

2. Idiomes d'interès científic

<u>IDIOMA</u>	<u>PARLA</u>	<u>LLEGEIX</u>	<u>ESCRIU</u>
ALEMANY	REGULAR	BE	REGULAR
FRANCÈS	BE	BE	REGULAR
ANGLÈS	REGULAR	BE	REGULAR

3. Docència exercida

- 1987 / 1991: Professor Ajudant de Dret Penal a la Universitat de Girona.
- 1991 / 1992: Professor Ajudant de Dret Penal a la Universitat Pompeu Fabra.

- 1992 / 1998: Professor Titular d'Escola Universitària de Dret Penal –interí- a la Universitat Pompeu Fabra.

1998/ 2000: Professor Titular d'Universitat –interí- a la Universitat Pompeu Fabra

2000/---: Professor Titular de Dret Penal a la Universitat Pompeu Fabra

Altres ocupacions docents:

- Professor de l'Escola de Pràctica Jurídica del Col·legi d'Advocats de Barcelona. Dret penal substantiu. Cursos 1993-94 i 1994-1995.

- Professor de dret penal de l'Escola de Policia de Catalunya. Promocions: 1997-98; 2000-2001 i 2003-2004

Vegeu també cursos impartits

4. Projectes d'investigació subvencionats.

MEC-DGICYT. **El desarrollo de las directrices de técnica legislativa.** 1991-1993. Investigador principal Prof. Dr. Miquel Martín Casals (Universitat de Girona). PB90-0705.

MEC-DGICYT. **Responsabilidades penales por delitos cometidos en el marco de la empresa.** Projecte d'investigació coordinat amb la Universitat de Barcelona. 1992-94. Investigador principal Prof. Dr. Jesús Mª Silva Sánchez (Universitat Pompeu Fabra) . PB91-0852-C02-01.

MEC-DGICYT. **Responsabilidades penales por delitos cometidos en el marco de la empresa: sistema de sanciones.** 1994-96. Investigador principal Prof. Dr. Jesús Mª Silva Sánchez (Universitat Pompeu Fabra). PB93-0391.

Comissió de la Unió Europea. Programa Alfa. **RIUDEPE/95.** *Red Interuniversitaria de Derecho penal económico.* 1996. (U. Pompeu Fabra, U. Salern, U. Saragossa, U. Augsburg, U Austral -Argentina-, U. Catòlica de Xile, U. Catòlica d'Uruguai). Investigador responsable: Prof. Dr. Jesús Mª Silva Sánchez. Contracte ALR/B7-3011/94.04-2.287.

Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya. Ajuts als **Grups de Recerca Consolidats: Dret Penal-Dret Mercantil UPF.** (DOGC 2160, 26-1-1996). Renovat pel 1997 (DOGC 2198, 24.4.1996). Renovat nov. 1998-nov. 1999 (data de concessió 27-11-1998).

MEC-DGES. **Atribución de responsabilidades en el ámbito del Derecho penal económico.** 1996-1999. Investigador principal: Prof. Dr. Jesús Mª Silva Sánchez (Universitat Pompeu Fabra). PB95-0988.

Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya. Ajut a a la consolidació de **xarxes temàtiques: dret penal econòmic-empresarial.** 1998. Universitat Pompeu Fabra, Universitat de La Laguna, Universitat de Girona i Universitat de Saragossa..

MEC-DGESIC. **La protección del patrimonio público y privado frente al fraude.** 1999-2002. Investigador Principal Prof. Dr. Jesús Mª Silva Sánchez (Universitat Pompeu Fabra). PB98-1063.

Direcció General de Recerca (Generalitat de Catalunya). **Ajuts als Grups d'Investigación de Catalunya (SGR). Grup de dret penal econòmic-empresarial.** Data concessió: 24-XI-00. Vigència: 2000-2002. Investigador principal: Prof. Dr. Jesús-María Silva Sánchez. **Renovació:** 2002-2004

MCyT. **"Un sistema penal europeo: cuestiones fundamentales"** (2001-2002). Entitats participants: Universitats Pompeu Fabra, Bonn, Autònoma de Madrid i País Vasco. Investigador responsable: Jesús María Silva Sánchez (HA2000-0032; resolució de 23-VII-2001)

Departament d'Universitats Recerca i Societat de la Informació (Generalitat de Catalunya). **Ajuts per a la creació, desenvolupament i consolidació de xarxes temàtiques (XT). Seguretat i societat de risc. Grup de recerca sobre seguretat i sistema penal.** Vigència: 2001-2002. Investigador principal: Dr. Amadeu Recasens i Brunet (director Escola de Policia de Catalunya). Coordinadors. Dr. Patrick Hebberecht (Université de Gand, Bèlgica), Dr. Candido da Agra (Universidade do Porto, Portugal) i Dr. Juan Antonio García Amado (Universidad de León, Espanya).

MCyT **"Juez y Ley en Derecho penal económico"** (2003-2005). Investigador responsable: Jesús-María Silva Sánchez. (BJU2002-00386).

MEC (Plan Nacional de I + D + I): **"Diez años del nuevo Derecho penal de la criminalidad en la empresa: la intención del legislador y la actuación del sistema judicial."** (2005-2007). Investigador principal: Prof. Dr. Jesús-María Silva Sánchez. (SEJ2005-03425/JURI).

5. Estadets d'investigació a l'estranger.

- 1987: **Investigació sobre dret internacional i dret de l'esport** a *l'Europa Institut*, Universität des Saarlandes. Saarbrücken (RFA). 2 mesos.

- 1988: **Investigació sobre el principi d'accessorietat de la participació delictiva** a *l'Institut für die gesamte Strafrechtswissenschaften*, Universität de Munic (RFA). Prof. **CLAUS ROXIN**. 3 mesos.

- 1990: **Investigació sobre el principi d'accessorietat de la participació delictiva** a *l'Institut für die gesamte Strafrechtswissenschaften*, Universität de Munic. (RFA). 6 mesos. **Prof. CLAUS ROXIN**. Becat pe la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tècnica de la Generalitat de Catalunya.

6. Publicacions

6.1 Llibres

- 1- *¿Qué es difamar? Libelo contra la Ley del libelo.* (En col·laboració amb SALVADOR, P. / CASTIÑEIRA, M.T. / YSÁS, M. / CANO, J.J. / DURANY, S. / GADEA, E). Civitas, Madrid. 1987.
- 2- *Biblioteca Bàsica per als Jutjats de Catalunya.* (En col·laboració amb Josep SANTDIUMENGE i Xavier BRUNET). Barcelona, Generalitat de Catalunya. 1994. ISBN 84-393-3248-3.
- 3- *Codi Penal. Edició en català.* (Traducció a cura de l'Àrea de Dret Penal i de l' Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la UPF). Direcció M. Teresa CABRÉ, M.Teresa CASTIÑEIRA i Jesús-María SILVA. Coordinació David FELIP i Judit FELIU. Barcelona, Atelier-Generalitat de Catalunya, 1998. ISBN 84-923167-2-1. 2a. ed., 2001, ISBN 84-95458-30-6.
- 4- *Error iuris: el conocimiento de la antijuricidad y el art. 14 del Código penal.* Barcelona, Atelier, 2000. ISBN 84-930524-9-3
- 5- *Lecciones de Derecho Penal. Parte Especial.* (Jesús Ma. Silva Sánchez –dir.- i Ramon Ragués –coord.-). Cap. I-III i V; pàgs. 25-77 i 100-104. Barcelona, Atelier, 2006. ISBN 84-96354-77-06.

6. 2 Articles

- 1- "**Secreto de las comunicaciones y Derecho penal**". (en col·laboració amb M.T. CASTIÑEIRA) *Revista Jurídica de Catalunya*, 1989. pp. 689-716.
- 2- "**La incompatibilidad del artículo 61 del Código penal con las penalidades compuestas de penas facultativas correlativas**". *Anuario de Derecho Penal y Ciencias Penales*. 1990. pp. 999-1026. ISSN 0210-30001.
- 3- "**Sobre el tipo objetivo del delito de prevaricación de abogado**". *Anuario de Derecho Penal y Ciencias Penales*. 1993. pp.769-785. ISSN 0210-30001.

-4- **"Teoria i tècnica de la legislació: una bibliografia seleccionada"**. (En col·laboració amb Josep SANTDIUMENGE) a GRETEL, *La redacció de les lleis*, Barcelona, Escola d'Administració Pública, Generalitat de Catalunya, 1995. pp. 309-339. ISBN: 8-393-3691-8.

-5-. **"El objeto del conocimiento de la antijuricidad"**. *Revista peruana de doctrina y jurisprudencia penales*. 2001. pp. 145-180.

-6-. **"La riposte penale contre les organisations criminelles en droit espagnol"** (en col·laboració amb SILVA SÁNCHEZ i altres) a MANACORDA, Stephano (coord.), *L'infraction d'organisation criminelle en Europe* (Allemagne-Espagne, France, Italie-Union Européene), Paris, Presses Universitaires de France, 2002, pp. 59-110. ISBN: 21-3053-167-9

-7-. **"La ideología de la seguridad en la legislación penal española presente y futura"** (en col·laboració amb SILVA SÁNCHEZ, ROBLES PLANAS i PASTOR MUÑOZ) a AGRA, CÁNDDIDO i altres (eds.), *La seguridad en la sociedad del riesgo, un debate abierto*, Barcelona, Atelier, 2003, pp. 113-136. ISBN: 84-95458-92-6.

-8- **"El Derecho penal ante el ruido"** (en col·laboració amb J.M. SILVA SÁNCHEZ) a ARANA GARCÍA, E. / M.A.TORRES LÓPEZ (coords.) *Régimen jurídico del ruido. Una perspectiva integral y comparada*. Granada, Comares, 2004, pp. 257-287. ISBN 84-8444-895-9.

-9- **"Acción de regreso de un trabajador contra su empresa"** (en col·laboració amb Ricardo Robles i altres). *Indret, Revista para el Análisis del Derecho*. 3-2006. pp. 1-26. ISSN 1698-739X.

-10- **"Demandar la lluna en un cove? Sobre la possibilitat de prohibir penalment l'ús de les TIC"**. *Revista catalana de Dret Públic* (35), 2007, pp. 259-288.

6.3 Traduccions

-1 VALDAGUA, Maria da Conceição. **Legítima defensa y legítima defensa putativa**. ["Notwehr und Putativnotwehr"] a SILVA SÁNCHEZ

(ed) *Fundamentos de un sistema europeo de Derecho penal. Libro Homenaje a Claus Roxin*. Barcelona, J.M. Bosch, 1995, pp.201-205. ISBN:84-7698-359-X.

-2- AMELUNG, Knut. **Sobre el baremo de la responsabilidad en los supuestos de autoría mediata por dominio de un sujeto no responsable que se autolesiona.** ["Zum verantwortungsmaßtab bei der mittelbaren Täterschaft durch Beherrschung eines nicht verantwortlichen Selbstchädigers"] a SILVA SÁNCHEZ (ed.) *Fundamentos de un sistema europeo de Derecho penal. Libro Homenaje a Claus Roxin*. Barcelona, J.M. Bosch, 1995, pp. 323-336. ISBN:84-7698-359-X.

- 3- BELLEZA, Teresa Pizarro. **La estructura de la autoría en los delitos consistentes en la infracción de un deber. ¿Titularidad versus dominio del hecho?** ["A estrutura da autoria nos crimes de violação de dever. Titularidade versu domínio do facto"] a SILVA SÁNCHEZ (ed.) *Fundamentos de un sistema europeo de Derecho penal. Libro Homenaje a Claus Roxin*. Barcelona, J.M. Bosch, 1995, pp. 337-355. ISBN:84-7698-359-X.

-4- VON MÜNCH, Ingo. **Drittwirkung de derechos fundamentales en Alemania.** ["Drittwirkung von Grundrechten in Deutschland"] a SALVADOR CODERCH, P. (coord.), *Asociaciones, derechos fundamentales y autonomía privada*. Madrid, Civitas, 1997, pp. 25-53. ISBN: 84-470-0882-7. Trad. en col·laboració amb M. DÍAZ I PONT.

-5- HERZOG, FELIX. **Miscelánea sobre la dialéctica del esclarecimiento del delito.** ["Miscellen zur Dialektik der Verbrechensaufklärung"], a Instituto de Ciencias Criminales de la Universidad de Frankfurt a.M- Área de Derecho Penal de la Universitat Pompeu Fabra (ed) *La insostenible situación del Derecho penal*, Granada, Comares, 1999, pp. 41-49. ISBN 84-8151-967-7.

-6- SÜß, Frank. **"El trato actual del mandato de determinación"** [*Vom Umgang mit dem Bestimmtheitsgebot*]. Instituto de Ciencias Criminales de la Universidad de Frankfurt a.M- Área de Derecho Penal de la Universitat Pompeu Fabra (ed.) *La insostenible situación del Derecho penal*, Granada, Comares, 1999, pp. 223-245. ISBN 84-8151-967-7.

-7- STAECHELIN, Gregor. **¿Es compatible la “prohibición de infraprotección” con una concepción liberal del Derecho penal?** [“Laß sich das Untermaßverbot mit einem liberalen Strafrecht Konzept vereinbaren?”] a Instituto de Ciencias Criminales de la Universidad de Frankfurt a.M - Área de Derecho Penal de la Universitat Pompeu Fabra (ed.) *La insostenible situación del Derecho penal*, Granada, Comares, 1999, pp. 289-305. ISBN 84-8151-967-7.

-8- SCHÜNEMMAN, Bernd. **La culpabilidad: estado de la cuestión.** [“Zum gegenwärtigen Stand der Lehre von der Strafrechtsschuld”] a Roxin/Jakobs/Schünemann/Frisch/Köhler, *Sobre el estado de la teoría del delito. Seminario de la Universitat Pompeu Fabra*. Madrid, Civitas, 2000, pp 91-130. Trad. en col·laboració amb Ramon Ragués i Vallès. ISBN 84-470-1534-3.

-9- HRUSCHKA, Joachim. **¿Realmente es “limitada” la teoría “limitada” de la culpabilidad? Adiós a un debate.** [“Wieso ist eigentlich die “eigenschränkte Schuldtheorie” “eingeschränkt”? Abschied von einem Meinungsstreit”] a Hruschka, Joachim, *Imputación y Derecho Penal. Estudios sobre la teoría de la imputación*. Pamplona, Aranzadi, 2005. pp. 127-145. Trad. en col·laboració amb Pablo Sánchez-Ostiz. ISBN 84-9767-544-4.

-10- PUPPE, Ingebor, **La justificación de la intervención médica curativa** [“Die Rechtfertigung des ärztlichen Heileingriffs”] a *Indret, Revista para el Análisis del Derecho*. 1-2007, pp. 1-13. ISSN 1698-739X

6.4 Recensions

“Aproximación al Derecho penal contemporáneo del Dr. Jesús Mª Silva”. *Revista Xurídica Gallega* (3), 1993, pp. 432-434. (Versió reduïda a *Món Jurídic*, n° 105, desembre 1992. pp.60-61).

7. Conferències, seminaris i cursos impartits.

7.1 Participació a Congressos

Ponència "**Observaciones en torno al error de prohibición a la luz del nuevo Código penal**". Jornades Hispano-Alemanyes sobre imputació subjectiva i error en dret penal. Universitat de Barcelona. 6 de setembre de 1996.

Ponència "**Els delictes contra el medi ambient. Dret administratiu i dret penal**". V Congrés d'estudiants de dret penal. Barcelona, 16 d'abril de 1998.

Conferència: "**La expansión del Derecho penal**" al VI Seminario Internacional del Instituto Brasileiro de Ciências Criminais. São Paulo (Brasil), 4 d'octubre del 2000.

Ponència "**Responsabilitat penal dels menors**". VIII Congrés d'estudiants de dret penal. Barcelona, 19 d'abril de 2001.

Ponència: "**Conocimiento del Derecho y retroactividad**". V Seminario de Filosofía del Derecho y Derecho Penal; "Obligan las leyes penales injustas?". Universidad de León. Lleó, 22 de juny de 2004.

7.2 Conferències

Conferència "**El sistema de sancions al nou Codi penal**". Jornades sobre el nou Codi penal. Col·legi d'Advocats de Granollers. 6 de maig de 1996.

Conferència "**Les contradiccions del dret penal modern: una aproximació al Codi penal de 1995**". Centre d'Estudis de Granollers. 19 de juny de 1996.

Taula Rodona "**Els delictes contra el medi ambient en el nou Codi Penal**". Institut Català de Tecnologia, Barcelona. 17 de juny de 1998.

Conferència "**La criminalidad organizada**". Facultad de Derecho de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria. 20 de diciembre de 1999.

Ponència "**Criminalidad informática y cibernética**". Seminario *La cooperación europea para la lucha contra la criminalidad*. Instituto Vasco de Criminología. Vitòria. 11 de gener de 2001.

Conferència: "**El delito de publicitat enganyosa**" a la Jornada "El Derecho y la Publicidad". Abad Oliba-CEU. Barcelona, 22 de maig de 2001.

Conferència: "**Conocimiento de la antijuricidad y error de prohibición**". Facultad de Derecho de la Universidad Nacional de Córdoba. Córdoba (Argentina), 30 d'octubre de 2001. També a la Universidad Champagnat, Mendoza (Argentina), 29 d'octubre de 2001.

Conferència: "**Delitos informáticos**" dins del cicle *El Derecho y nuevas tecnologías*. Facultad de Ciencias Jurídicas y Sociales de la Universidad Nacional del Litoral. Santa Fe, Argentina, 2 de novembre de 2001.

Conferència: "**Conocimiento de la antijuricidad**". Cuarta Jornada Internacional de Derecho Penal y Administrativo. Fiscalía General de la Nación. Montería (Colòmbia), 22 març de 2002.

Conferencia: "**El error de prohibición**". Seminario de actualización de Derecho penal. Universidad de Talca. Santiago (Xile), 27 de setembre de 2007.

7. 3 Seminaris

Ponència "**El delito ecològic i dret mediambiental**", en el Seminari de dret ambiental, organitzat per l'Àrea de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 15 de juny de 1993.

Ponència "**¿Qui respon i qui hauria de respondre pels delictes comesos en el marc de les organitzacions empresarials?**". Presentada al seminari d'investigació "Delictes econòmics, organitzacions empresarials i el mercat de la lliure competència a la Unió Europea", organitzat per la Universitat de Barcelona-Universitat Catalana d'Estiu, celebrat a Prada de Conflent, (França), 25 de agosto de 1994.

Ponència "**Lesions esportives i responsabilitat penal**". Seminari de l'Àrea de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra, 5 d'octubre de 1995.

Ponència "**El reconocimiento de la relevancia del error de prohibición por el TC italiano**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra, 7 d'octubre de 1996.

Ponència "**Mauerschützen. Excepciones al principio de irretroactividad penal en la jurisprudencia del TC alemán**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra, 26 de febrer i 5 de març de 1997.

Ponència: "**La responsabilitat penal per danys al medi ambient**". Seminari "L'aplicació del sistema comunitari de gestió i auditoria mediambiental. Aspectes jurídics i tècnics en la protecció del medi ambient". Departament de Dret Públic de la Universitat de Girona. 12 de maig de 1998.

Ponència: "**Responsabilitat per delicte de terrorisme a l'assumpte Pinochet**". Seminari "L'assumpte Pinochet. Aspecte jurídics de dret penal internacional i de dret internacional públic". Facultat de Dret. Universitat Pompeu Fabra. 10 de novembre 1998.

Ponència: "**L'error de prohibició**". Seminari de l'Àrea de Dret Constitucional de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 29 de gener del 1999.

Ponència: "**Frau a través de la publicitat. Relació entre delicte publicitari i delicte d'estafa**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 24 de gener del 2001.

Ponència: "**L'antijuricitat com a criteri d'imputació**". Seminari de l'Àrea de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 31 de maig del 2001.

Ponència: "**Principi de legalitat penal: retroactivitat**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 16 de juny del 2002.

Ponència: "**Anàlisi de l'obra de Paul H. Robinson, *Structure and Function in Criminal Law***". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 22 de gener del 2003.

Ponència: "**L'avantprojecte de llei de mesures de reforma per al compliment íntegre i efectiu de les penes**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 19 de febrer de 2003.

Ponència: "**Com pot un entorn virtual i visual millorar la meva docència?**". Seminari de l'Escola de Primavera – Programa de Qualitat Educativa. Universitat Pompeu Fabra, 12 de maig de 2003.

Ponència: "**La interpretació judicial dels delictes contra el medi ambient**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 4 de juny de 2003.

Ponència: "**Soroll i dret penal**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 21 de gener de 2004.

Ponència: "**Mejora de la docencia en el área jurídica mediante un entorno visual y virtual**". Jornadas de Innovación Docente. Universidad Carlos III. Madrid, 3 de març de 2004.

Ponència: "**El argumento de autoridad en la argumentación judicial**". Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la UPF, 2 de juny de 2004.

Ponència: "**Y enseñar locamente. Ventajas i riscos de la web de l'assignatura.**". Seminari de l'Escola d'Hivern – Programa de Qualitat Educativa. Universitat Pompeu Fabra, 18 de març de 2005.

Ponència: **“El denominado error sobre los presupuestos objetivos de una causa de justificación”**. Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la UPF, 18 de maig de 2005.

Ponència: **“Responsabilitat penal dels càrrecs electes en l'exercici de les seves funcions”**. Seminari per a electes locals. Diputació de Tarragona . Tarragona – Tortosa, 28 de maig i 4 de juny de 2005.

Ponència: **“Delictes contra la intimitat i altres béns jurídics dels treballadors”** Seminari de l'Àrea de Dret Penal de la UPF, 7 de juny de 2006.

7. 4 Cursos

1. **Curs de Tècnica Legislativa**, organitzat pel Servei Català de la Salut. Ponència: "La part final de les lleis". Barcelona, 27 d'abril de 1994.
2. **Curs de Dret Penal Econòmic**. Universitat Pompeu Fabra. "Les insolvències punibles" i "Protecció penal dels treballadors". 17 i 23 de maig de 1995.
3. **Màster en Dret Penal i Ciències Penals**, Universitat de Barcelona.
 - Curs 1993-94: El delictes d'avortament". 28 de gener de 1994.
 - Curs 1994-95. Jurisprudència penal: "Delictes de lesions" i "Delictes d'impagament de pensions". 6 i 27 de febrer de 1995.
 - Curs 1995-96: Jurisprudència Constitucional: "Principi *non bis in idem* i principi de proporcionalitat de les penes". 5 de febrer de 1996.
 - Curs 1995-96. Jurisprudència Constitucional: "Garanties constitucionals en l'àmbit penitenciari". 22 d'abril de 1996.
4. **Màster en Dret de l'Empresa (MADE)**. Universitat Pompeu Fabra.
 - Curs 1992-93 i 93-94. "El delictes d'aixec de bens".
 - Curs 1994-95. "El delictes d'aixec de bens" i "Delictes contra la llibertat i seguretat en el treball". 25 i 26 de maig de 1995.
 - Curs 1995-96. "Delictes contra la llibertat i seguretat en el treball". 24 de gener de 1996.
 - Curs 1996-97: "Lleis penals en blanc". 18 de novembre de 1996.
 - Curs 1998-1999. "Insolvències punibles"; "Delictes publicitaris" i "Delictes contra els drets dels treballadors". Gener de 1999 (12 hores).
 - Curs 2003-2004 a 2006-2007: "Dret penal econòmic". (20 hores).
5. **Cursos d'Estiu** de la Universitat Pompeu Fabra:

- "Dret penal i professionals de la comunicació". 6-17 de juliol de 1998.
- Curs d'Estiu: "Dret penal per a no juristes ". 5-16 de juliol de 1999.
- "Llenguatge jurídic català ". 12 i 13 de juliol de 1999
- "Tendències Actuals en l'Ordenació, la Gestió i la Fiscalitat de les Aigües. Sessió: Aspectes penals". 10 de juliol del 2000.
- "Delictes de terrorisme". 4 de juliol de 2002.

6. Màster en Dret Penal i Ciències Penals, Universitat de Barcelona- Universitat Pompeu Fabra.

- Curs 1999-2000. Jurisprudència Constitucional: "Mandat de determinació". 20 de gener del 2000 (2 hores)
- Curs 2000-2001. Jurisprudència Constitucional: : "Mandat de determinació" i "El consentiment" 20 i 27 de juny del 2001. 4 hores
- Curs 2001-02 al 2006-07. "Delictes contra les persones". 20 hores.

7. Diploma de Postgrau en Gestió Ambiental de l'Empresa. Universitat Pompeu Fabra. Des del 1994 fins al 2003 . "El delictes ecològic" (2 hores).

8. Master Internacional de Especialización en Derecho Penal. Universidad Autónoma Metropolitana (**Mèxic**): "El error en Derecho penal" (18 hores). 1-6 d'octubre de 2001.

9. Postgrado de Especialización en Derecho Penal (Argentina). "Conocimiento de la antijuricidad y error de prohibición".

- Facultad de Ciencias Jurídicas y Sociales de la Universidad de Tucumán. San Miguel de Tucumán, Argentina, 26 i 27 d'octubre de 2001 (6 hores).
- Facultad de Derecho de la Universidad Austral, Buenos Aires, 1 de novembre de 2001 (2 hores)
- Facultad de Ciencias Jurídicas y Sociales de la Universidad Nacional del Litoral. Santa Fe, Argentina, 2 i 3 de novembre de 2001 (6 hores).

-

10. **Maestría en Derecho Penal y Procesal Penal.** Universidad Autónoma Gabriel René Moreno. Santa Cruz de la Sierra, Bolivia. Mòdul "Culpabilidad y causas de exclusión de la culpabilidad" (30 hores). 19-30 de juliol de 2004.

11. **Curso de experto en Derecho ambiental de Andalucía.** Universidad de Granada. "La protección penal del medio ambiente" (4 hores). Curs 2004-05: 4 de març de 2005; Curs 2006-07: 9 de març 2007.

12. **Diploma de postgrau en dret de l'edificació i de la construcció.** Institut d'Educació Contínua. Barcelona. "Il·lícits penals en matèria urbanística i medi-ambiental" (2 hores) . Curs 2003-04: 9 de gener de 2004 . Curs 2004-05: 11 gener 2005. Curs 2005-06: 16 de desembre de 2005. Curs 2006-07: 22 de desembre de 2006.

13. **Diploma en dret immobiliari i urbanístic.** Institut d'Educació Contínua. Barcelona. "Dret penal urbanístic" (2 hores). Curs 2004-05: 2 de juny del 2005. Curs 2005-2006: 30 juny 2006. Curs 2006-2007: 17 de maig.

14. **Diploma universitari de postgrau en arquitectura legal i forense.** Universitat Pompeu Fabra –Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Delictes contra l' Administració pública i contra l' Administració de justícia (2 hores). Curs 2002-03 (6 de maig de 2003). Curs 2003-04 (3 de febrer de 2004). Curs 2006-2007 (13 de gener de 2007).

15. **Master en Derecho Penal.** Universidad de Talca, Santiago, Xile. "Problemas actuales dels delictes contra les persones: Eutanàsia, auxili al suïcidi, medicina i dret penal, violència intrafamiliar" (10 hores). 25-28 de setembre de 2007.

8. Altres treballs

1. **Informes i dictàmens** elaborats per encàrrec d'administracions públiques:

- **Proposta de redacció i ordenació de l'Avantprojecte de Llei de modificació de la Llei 17/1985.** En col·laboració amb Mª Teresa CASTIÑEIRA i Mª Jesús MONTORO, per encàrrec de la Conselleria de Governació de la Generalitat de Catalunya. Octubre 1993.
- **Informe sobre l'Avantprojecte de Llei Orgànica del Tribunal del Jurat.** En col·laboració amb Francisco BALDÓ i Mª Teresa CASTIÑEIRA, per encàrrec de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Febrer 1994.
- **Programa Falcone 1998** de la Comissió Europea (N. de dossier: PROJET N° 98/FALCONE/150): **"Perspectivas de integración europea en la lucha contra el crimen organizado. Modelos de incriminación y estructuras judiciales en Francia, Italia, España y Alemania"** (Resolució de 19-03-1998, publicada en el Diari Oficial de las Comunitats Europees L 99 de 31-3-98, p. 8). En coautoria amb J.M. SILVA SÁNCHEZ, G. BENLLOCH PETIT, R. RAGUÉS I VALLÈS, N. PASTOR MUÑOZ, R. ROBLES PLANAS I P. SÁNCHEZ-OSTIZ GUTIÉRREZ.
- Centre de Estudis Jurídics i Formació Especialitzada de la Generalitat de Catalunya: **"Informe sobre el tractament de la delinqüència patrimonial especialitzada en les legislacions europees"**. En coautoria amb J.M. SILVA SÁNCHEZ, M.T. CASTIÑEIRA PALOU, R. RAGUÉS I VALLÈS, G. BENLLOCH PETIT, R. ROBLES PLANAS, P. SÁNCHEZ-OSTIZ GUTIÉRREZ i C. GONZÁLEZ GUERRA. Desembre 2000.

2. Articles a la premsa diària.

- "L'estranya solitud del comissari Amedo". *Diari de Barcelona*, 8 de novembre de 1992 (en col·laboració amb Xavier MELERO).
- "Clars i obscurs de la sentència del cas Filesa", *Avui*, 19 de novembre de 1997.
- "Solidaritat mínima", *Avui*, 1 febrer de 2001 (en col·laboració amb Ricard ROBLES).

3. Altres treballs.

- Redactor de les esmenes a la Part General del Projecte de Nou Codi Penal (1995) i al projecte de Llei orgànica de

mesures de reforma per al compliment íntegre i efectiu de les penes (2003) presentades al parlament espanyol pel Grup Mixte-ERC.

- Internet: dissenyador i responsable de la Web de la Facultat i del Departament de Dret (www.upf.es/dret/) i autor de les pàgines de l'Àrea de Dret Penal de la UPF .
- Assessor del *Vocabulari de dret penal i penitenciari*. Departament de Justícia i Termcat, centre de terminologia. Barcelona, 2000. ISBN: 84-393-5102-X.
- Coordinador de la edició del *Manual per a la preparació de disposicions jurídiques i administratives* i del *Manual d'adequació jurídico formal*. Atelier (en premsa)
- Coordinador de la traducció al català de la Llei d'Enjudiciament Criminal (en curs). Àrea de Dret Penal/IULA.
- Xerrada: "El delicte de terrorismes en la reforma de la llei penal del menor". Acte organitzat per l'Associació d'Estudiants Progressistes, el 2 de novembre del 2000 a la UPF.
- Xerrada: "Legislació antiterrorista i tortura a l'Estat espanyol" Acte organitzat per l'Assemblea d'Estudiants de la UPF el 11-5-2004.
- Xerrada: Què és la teoria del delicte? Criteris per determinar la responsabilitat penal. Cercle de Debats "El Ganxo", Santa Eulàlia de Ronçana, 3-11-2006.

9. Altres mèrits o aclariments

1. **Director de la tesi doctoral:** "Tratamiento penal del uso indebido de información privilegiada en el marco de la función pública. El art. 442 del Código penal de 1995 como paradigma del Derecho penal simbólico". Dra. Dolors Huguet Termes. Universitat Pompeu Fabra, 17 de desembre de 1999. Qualificació: Excel·lent per unanimitat.

2. Recensió de treballs realitzats:

- GONZÁLEZ GUERRA, Carlos M.: "David Felip i Saborit: *Error iuris*. El conocimiento de la antijuricidad y el art. 14 del Código penal", en *El Derecho* (Argentina), n. 10.225, 29-

3-2001, pp. 23-24. ". També a *Revista peruana de doctrina y jurisprudencia penales*, 2001, pp. 727-733.

- DÍAZ Y GARCÍA-CONLLEDO; . "Conocimiento de la antijuricidad y error de prohibición: una visión abierta del art. 14.3 CP" en *Revista de derecho penal y criminología*, 2002, n. 1, pp. 359-386.

3. Càrrecs acadèmics:

- Secretari de l'Estudi de Dret de l'Estudi General de Girona. 1988-1991.
- Cap de la Comissió d'Informàtica del Departament de Dret de la Universitat Pompeu Fabra. 1997-2000.
- Membre de la Comissió de Qualitat Informàtica (1998-2000), de la Xarxa d'Innovació Docent (1999-2000) i vocal de la Comissió d'Estratègia de Tecnologies i Recursos de la Informació (1998-2001) de la Universitat Pompeu Fabra.
- Vice-degà de la Facultat de Dret per a innovació docent i informàtica. 12 d'abril de 1999 - 3 d'octubre de 2000.
- Coordinador del Màster Oficial Avançat en Ciències Jurídiques (equiparat a sotsdirector del Departament de Dret). 16 juliol del 2007 - ...

4. Altres tasques acadèmiques:

- Secretari del Grup d'Estudis de Tècnica Legislativa (GRETEL). 1988-1991.
- Coordinador de les Jornades Internacionals "Present i futur de la Dogmàtica Penal Europea". Universitat Pompeu Fabra, 28-19 maig 1998.
- Secretari del Seminari de Professors de Dret de la UPF (curs 1998-1999).
- Coordinador del Master en Dret penal i ciències penals. Universitat Pompeu Fabra - Universitat de Barcelona. 1998-2003
- Coordinador del Programa Doctorat en Dret penal i ciències Penals. Universitat Pompeu Fabra. 1998-2007.

5. Altres activitats

- Membre de la Taula Cívica sobre Política Penitenciària, òrgan de consulta de la Conselleria de Justícia de la

Generalitat de Catalunya per analitzar i debatre propostes de millora del sistema penitenciari català (Resolució Departament de Justícia de 27-09-2004).